

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 18.04.2019 - 308
Karar Tarih ve no : 18.04.2019 - 7463

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Afyonkarahisar İli, Merkez, Kale Mahallesi'nde ve tapununun 517 ada, 1 parselinde yer alan ve Kentsel Sit ve Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içinde kalan Ahmed Turhani Makam Mezarınının 2863 sayılı Kanun kapsamında koruma altına alınması talebine ilişkin bilgi ve belgelerin iletildiği Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğününün 12.04.2019 tarih ve 35030805-150.01-E.58050 sayılı yazısı ile 27.02.2019 tarih ve 350308055-150.99-E.31716 sayılı yazısı ve eki Vakıflar Bölge Müdürlüğü uzmanlarınının 26.02.2019 tarihli raporu, kurum görüşünün yer aldığı Afyonkarahisar Belediye Başkanlığınının 19.03.2019 tarih ve 30574893.349.141-433933 sayılı yazısı ile Koruma Bölge Kurulu uzmanlarınının 12.04.2019 tarih ve 177284 sayılı dosya inceleme raporu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Afyonkarahisar İli, Merkez, Kale Mahallesi'nde ve tapununun 517 ada, 1 parselinde yer alan ve Kentsel Sit ve Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içinde kalan Ahmed Turhani Makam Mezarınının halk bilimi ve etnik değerler açısından önemli bir şahsiyet olması sebebiyle, söz konusu makam mezarınının 2863 sayılı Kanun kapsamında II.(İki) grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilinin ve hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna; bahsi geçen taşınmazda Kurulumuzdan izinsiz herhangi bir fiziki ve inşai müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU			HARİTA NO:
İLİ : Afyonkarahisar	İLÇESİ : Merkez	Köy / Mahalle: Cami-i Kebir Mh.	KORUMA DERECESESİ:	ANITSAL:
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO PAFTA:	ADA: 517	PARSEL:1	ÇEVRESEL:
ADI: Ahmed Turhani Makam Mezarı	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Geç Dönem Osmanlı-Cumhuriyet, Kişi: 11. yy	ÇEVREYE AYKIRI:
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE: YOK	

GENEL TANIM: Mezar, moloz taşlarla yükseltilmiş sokak kotundan yaklaşık 1-1,5 metre yükseklikte bir platform üzerinde etrafı parmaklıkla çevrili bir bahçe içerisinde yer almaktadır. Mezar, Osmanlı sanduka mezar tipindedir ancak üzeri sonradan mermer kaplama ile kaplanmıştır. Sandukanın üzerinde sarıklı kavuk şeklinde bir baş taşı bulunmaktadır. Mezarın Battal Gazi'nin silah arkadaşlarından Ahmedî Turhani isimli bir kumandana ait olduğuna inanılmaktadır.

A İYİ	TAŞIYICI YAPI	A DIŞ YAPI	A ÜST	A	A	A SÜSLEME	A	A YOK
B ORTA		B	B YAP	B	B İÇ YAPI	B ELEMENLARI	B	B İZİ VAR
C FENA		C	C	C	C	C	C	C RUTUBET
								B ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF:

GÖZLEMLER :

AYRINTILI TANIM: Afyonkarahisar İli, Cami-i Kebir Mahallesi 517 ada 1 parselde yer alan mezar, Mehmet Efendi Sokağının köşesinde, Ulu Caminin karşısındadır. Mezar, moloz taşlarla yükseltilmiş sokak kotundan yaklaşık 1-1,5 metre yükseklikte bir platform üzerinde etrafı parmaklıkla çevrili bir bahçe içerisinde yer almaktadır. Mezar, Osmanlı sanduka mezar tipindedir ancak üzeri sonradan mermer kaplama ile kaplanmıştır. Sandukanın üzerinde sarıklı kavuk şeklinde bir baş taşı bulunmaktadır. Mezarın Battal Gazi'nin silah arkadaşlarından Ahmedî Turhani isimli bir kumandana ait olduğuna inanılmaktadır. Ahmet Turhani isimli kumandanın İstanbul ve Sivas gibi daha başka yerlerde de mezarı ve türbesi bulunduğundan bu mezarların makam mezar olduğu tarafımızca değerlendirilmektedir.

Ahmed Turhani'nin Kimliği ve Hakkındaki İnanışlar

Tarihte Ahmet Turhani isimli kumandanın önceden Rum olduğu ve Bizans ordusuna komutanlık yaptığı hakkında söylenen rivayetlerin ortak tespitidir. Battal Gazi ile karşılaştığı ve ona yenik düştüğü ve bu olay sonrasında Battal Gazi ile dost olarak Müslüman olduğu, bundan sonraki hayatı boyunca Battal Gazi'nin yanında yer aldığı, onunla birlikte savaşlara katıldığı da rivayetlerin ortak konusunu oluşturur.

Afyonkarahisar'da bulunan Ahmet Turhani Mezarı için aktarılan rivayet

Rivayete göre Afyonkarahisar Bizans'tan geri alınırken Battal Gazi ile birlikte savaşa katılan Ahmet Turhani şehit düşer ve öldüğü yere gömülür. Yöre halkı tarafından çeşitli dilekeler için ziyaret edilmektedir. Danimendname'de sözü edilen Abdülvehhap Gazi ve aynı tarihte şehit düştükleri nakledilen Ahmet Turhan'ın da Hakkı Önkal'ın düşüncesine göre, 1080'de vefat etmiş olduğu ileri sürülmektedir.

Söz konusu mezarın sahibi Ahmet Turhani'nin tarihi bir kişilik oluşu, Anadolu Efsanelerine konu olmuş ve Seyit Battal Gazi ile ilişkilendirilmiş bir kumandan oluşu ile Anadolu Türk Tarihi açısından önemli bir şahsiyettir. 517 ada 1 parselde yer alan mezar, kent içindeki konumu, Anadolu Türk-İslam Tarihi açısından önemli bir kişiliğe olan inancı simgelediğinden tarafımızca korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesi önerilmektedir.

TEKNİK BİLGİLER

ORJİNAL KULLANIM :

Mezar

BUGÜNKÜ KULLANIM :

Mezar

ÖNERİLEN KULLANIM

Mezar

HAZIRLAYANLAR :

Ebru EYNALLI

Sahat Tarihcisi

Ahmet AYDIN
Kültür Varlıklar
Bölge Müdürü

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU'NUN

18.04.2019 GÜN VE 7463 SAYILI KARARI EKİDİR.

YAYIN DİZİNİ

EKLER:

RAPOR

FOTOĞRAF

RÖLÖVE PROJESİ

RESTORASYON PROJESİ

HARİTA

KROKİ

KİTABE

VAKFIYE

KONTROL EDEN:

ASLI GİBİDİR

KURUL KARARLARI

REVİZYON:

KURUL ONAYI:

